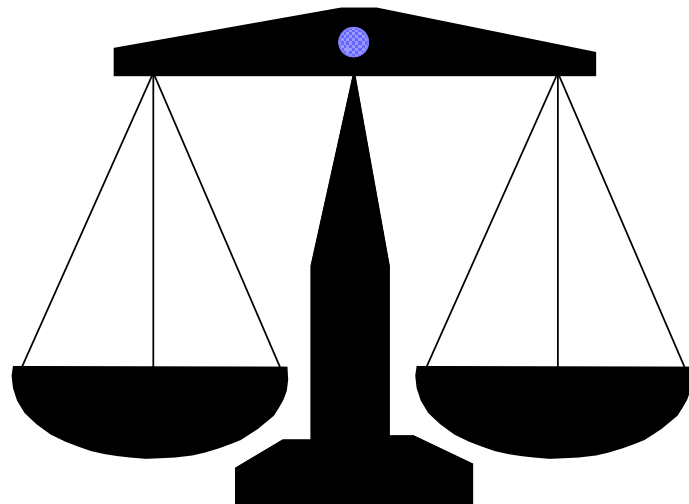

Normtal 2023

Entreprenørvirksomhed

Balance i økonomien

Indledning generelt

Økonomi & Analysesektionen hos Danske Maskinstationer og Entreprenører (DM&E) har i år udarbejdet 135 regnskabsanalyser.

På baggrund af disse regnskabsanalyser er der lavet brancheregnskabsstatistik.

Normtal 2023 er opdelt i 4 hovedgrupper efter virksomhedstype og i undergrupper efter størrelsen af virksomhedens **nettoomsætning**.

Virksomhedstype	Undergrupper
1. Landbrugsmaskinstationer	(0-5 mio., 5-10 mio., 10-20 mio. og >20 mio.)
2. Allround virksomheder	(5-10 mio. og >10 mio.)
3. Entreprenørvirksomheder	(0-5 mio., 5-10 mio., 10-20 mio. og >20 mio.)
4. Skoventreprenører	(0-5 mio. og >5 mio.)

Definitionen på hhv. landbrugsmaskinstationer og entreprenørvirksomheder er, at de skal have mere end 75 % af deres nettoomsætning inden for det specifikke arbejdsområde. Det har forbedret mulighederne for præcis benchmarking, idet omkostningsstrukturene mht. arbejdsløn, diesel, eget landbrug og afskrivninger varierer mellem virksomhedsgrupperne.

De virksomheder, som ikke kan placeres som enten en landbrugsmaskinstation eller en entreprenørvirksomhed, kaldes allround virksomheder.

For 11.gang er der lavet Normtal for skoventreprenører.

Normtal 2023 er lavet som gennemsnitstal.

Gennemsnitstal kan dække over store forskelle.

Derfor er der udviklet et benchmarkingprodukt kaldet VAKS, som tager udgangspunkt i en regnskabsanalyse, hvor det er muligt at få en nøje sammenligning med lignende virksomheder.

Dette produkt viser virksomhedernes potentiale for at styrke de stærke sider og få kastet lys over de svage sider, idet alle omkostningerne opdeles i 4 grupper (se figur 1).

Figur 1.

Gruppe	Forklaring
1	BEDSTE 25 PCT.
2	Næstbedste 25 pct.
3	Næst dårligste 25 pct.
4	Dårligste 25 pct.

Hvis der er spørgsmål eller kommentarer til NORMTAL 2023 så kontakt.

Torben Madsen
Driftsøkonom

Udvikling for entreprenørvirksomheder. (Tal ses næste 3 sider)

Fortsat stigning i brutto- og nettoomsætning for entreprenører i 2023.

Brutto- og nettoomsætningen steg hhv. 10 og 9 %.

Arbejdslønnen, reparationer og brændstof er uændret, således dækningsbidraget forblev det samme, nemlig til 40 %.

Kapacitetsomkostningerne, som dækker over bl.a. *forsikringer, telefon, annoncer osv.*, var faldt med 1 %-point til 14 %. (ejergage er placeret sammen med kontorløn).

De samlede afskrivninger faldt til 12 %, således **Resultat før finansiering** steg til 14%.

Driftsmæssige renter inkl. kurstab var uændret 2 %

Dermed steg det **Primære Driftsresultat med** tkr. 264 til kr. 1,82 mio. i forhold til 2022.

De konstaterede tab på debitorer var lave.

Resultat før skat gav en fremgang på tkr. 264 og landede på kr. 2,0 mio.

Nettotilgang af maskiner steg over afskrivningsniveau, hvilket er en del år siden, at det skete.

Afkastningsgraden viser virksomhedens evne til at forrente den samlede kapital.

Entrepenørvirksomhedernes afkastningsgrad* er steget til 12 %, hvilket er et godt niveau.

Egenkapitalens forrentning er steget til 24 %.

Normtal på side 4 - 6 omfatter 3 års regnskaber for de samme virksomheder, således at der kan ses, hvorledes udviklingen har været.

På side 7- 9 er der vist en opdeling for 2023 efter nettoomsætning inkl. nøgletal.

På bagsiden er vist en forklaring på de udvalgte nøgletal.

BRANCHEGREN	2021		2022		2023		
	ENTREPRENØR		ENTREPRENØR		ENTREPRENØR		
Alt er i 1000 kr.(tkr) og i % ifht. Nettoomsætning	tkr.	%	tkr.	%	tkr.	%	
BRUTTOOMSÆTNING I ALT	19.637	163	22.507	166	24.823	168	
- Vareforbrug	4.218	35	5.142	38	4.969	34	
- Leje af maskiner og arb.kraft	3.408	28	3.835	28	5.091	34	
	8	12.011	100%	13.530	100%	14.763	100%
Arbejds lønninger	5.621	47	6.119	45	6.627	45	
Reparationer og reservedele	877	7	938	7	1.047	7	
Brændstof, olie, smøremidler	779	6	1.116	8	1.126	8	
DIREKTE OMKOSTNINGER I ALT	7.278	61	8.173	60	8.800	60	
DÆKNINGSBIDRAG	4.734	39	5.357	40	5.962	40	
Drift af biler	172	1	150	1	193	1	
Forsikringer, vægtafg.,Falck	307	3	339	3	347	2	
Annoncer og reklame	69	1	74	1	83	1	
Telefon og radio	38	0	37	0	38	0	
Regnskab, revisor og advokat	68	1	80	1	79	1	
Kontorartikler	12	0	13	0	13	0	
Fragt og porto	8	0	9	0	12	0	
El, varme og husleje	216	2	248	2	234	2	
Rejser, repræsentation, kurser	35	0	57	0	90	1	
Kontingenter, avis, faglitteratur	83	1	96	1	96	1	
Lønninger til kontorhjælp (ejerbage)*	531	4	726	5	810	5	
Andet	102	1	91	1	104	1	
Kapacitetsomkostninger i alt	1.640	14	1.920	14	2.100	14	
INDTJENINGSBIDRAG	3.094	26	3.436	25	3.862	26	
- Småanskaffelser	158	1	159	1	176	1	
- Tab på debitorer	14	0	90	1	8	0	
- Leasing/lejeomkostninger	194	2	190	1	232	2	
- Afskrivninger-maskin.& inventar	1.150	10	1.230	9	1.352	9	
- Afskrivninger-bygn.,varelag. mv	35	0	32	0	28	0	
I alt afskrivninger	1.551	13	1.701	13	1.796	12	
RESULTAT FØR FINANSIERING	1.543	13	1.735	13	2.066	14	
Driftsm. renter inkl. kurstab	167	1	206	2	250	2	
PRIMÆR DRIFTSRESULTAT	1.376	11	1.528	11	1.817	12	
SEKUNDÆR DRIFTSRESULTAT	-0		0		0		
RESULTAT FOR EJENDOMMEN	4		3		1		
Fortjeneste ved salg af driftsmidler	104		189		168		
Ikke driftsmæssige dispositioner	155		33		32		
RESULTAT FØR SKAT	1.639	14	1.753	13	2.017	14	

Nettoomsætning er basis således, at alle omkostningerne sættes i forhold til nettoomsætningen. Resultat før skat viser ejer aflønningen.

Der er som udgangspunkt saldoafskrevet 15 pct., når aktivet har været til stede 1 år.

BRANCHEGREN	2021		2022		2023	
	ENTREPRENØR		ENTREPRENØR		ENTREPRENØR	
AKTIVER						
Alt er i 1000 kr.(tkr) og i % ifht. balance	tkr.	%	tkr.	%	tkr.	%
Goodwill	6	0	3	0	2	0
Lejede lokaler	74	1	106	1	145	1
Ejendomme	1071	8	1203	8	1159	7
Driftsmidler	7142	55	7615	52	8464	52
Biler, campingvogn mv.	0	0	0	0	0	0
Andre anlægsaktiver	58	0	31	0	36	0
ANLÆGSAKTIVER I ALT	8351	64	8957	62	9806	60
Varelager - virksomhed	295	2	349	2	390	2
Varelager - landbrug	0	0	0	0	0	0
Forudbetalinger	252	2	307	2	340	2
Debitorer	2748	21	3480	24	3911	24
Andre tilgodehavender	283	2	167	1	369	2
Igangværende arbejde	496	4	692	5	633	4
Værdipapirer	89	1	98	1	107	1
Indestående	456	4	466	3	763	5
Kasse/ giro		0		0		0
OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT	4619	36	5559	38	6513	40
SAMLEDE AKTIVER (ULTIMO)	12970	100	14516	100	16320	100
PASSIVER						
Alt er i 1000 kr.(tkr) og i % ifht. balance		%		%		%
EGENKAPITAL I ALT	5224	40	5969	41	6696	41
Hensat skat	638	5	696	5	735	5
Prioritetsgæld	322	2	395	3	421	3
Lån pengeinstiut	299	2	281	2	321	2
Kontraktgæld	133	1	154	1	201	1
Leasing	2248	17	2492	17	2859	18
Gældsbreve	130	1	138	1	21	0
Lån andet	389	3	657	5	949	6
LANGFRISTET FREMMEDKAPITAL	4159	32	4812	33	5507	34
Kassekredit	624	5	875	6	991	6
Varekreditorer	1166	9	1328	9	1560	10
Andre skyldige omkostninger	0	0	0	0	0	0
Skyldig moms og afgifter	571	4	564	4	598	4
Skyldig A-skat mv.	74	1	270	2	224	1
Skyldig løn og feriepenge	1029	8	684	5	710	4
Div. skyldige omkostninger	122	1	12	0	33	0
KORTFRISTET FREMMEDKAPITAL	3586	28	3734	26	4116	25
FREMMEDKAPITAL I ALT	7746	60	8546	59	9623	59
SAMLEDE PASSIVER	12970	100	14516	100	16320	100

	2021	2022	2023
	ENTREPRENØR	ENTREPRENØR	ENTREPRENØR
Nettoinvestering i maskinparken			
Nettotilgang af maskiner i T. kr.	1492	1512	2265
Nettotilgang i % af nettoomsætning	12	11	15
Nøgletalsanalyse for resultatopgørelse			
Dækningsgrad	39	40	40
Overskudsgrad	6	6	7
Nøgletalsanalyse af balance			
Soliditetsgrad	40	41	41
Likviditetsgrad I incl. kassekredit	129	149	158
Nøgletalsanalyse af på tværs drift / balanceposter			
Maskinsaldo / Nettoomsætning.	0,6	0,6	0,6
Afgivet kreditdage	51	56	58
Afkastningsgrad (ejerløn 400 tkr.)	11	11	12
Egenkapitalens forrentning (ejerløn 400 tkr.)	24	23	24

Der er over de sidste 3 år nettoinvesteret ca. 40 %, end der er afskrevet, men det er især 2023, hvor der er sket et boost i investeringer.

Både dæknings- og overskudsgrad flytter sig svagt opad.

Lang fremmedfinansiering er steget over de sidste 3 år (der ses bort fra prioritetsgæld), både kassekredittrækket og kort fremmedfinansiering stiger lidt.

Kreditdage steg med 2 dage (4%). Det skyldes stigning i debitorsaldo (12%) og stigning i bruttoomsætning (10%).

Soliditetsudvikling er samme niveau, mens likviditetsgraden steg igen.

Afkastningsgraden er steget til 12 %.

Egenkapitalens forrentning ligger ca. 12 %-point over afkastningsgrad i 2023, hvilket viser, at man tjener penge på at låne penge.

RESULTATOPGØRELSE FOR ENTREPRENØR 2023								
Nettoomsætninginterval	0 - 5 mio.		5 -10 mio.		10-20 mio.		> 20 mio.	
	tkr.	%	tkr.	%	tkr.	%	tkr.	%
Alt er i 1000 kr.(tkr) og i % ifht. Nettoomsætning								
BRUTTOOMSÆTNING I ALT	3.991	165	12.841	169	22.533	156	50.084	173
- Vareforbrug	1.079	45	3.156	42	5.281	36	8.858	31
- Leje af maskiner og arb.kraft	490	20	2.103	28	2.773	19	12.352	43
NETTOOMSÆTNING I ALT	2.421	100%	7.582	100%	14.479	100%	28.874	100%
Arbejdslønninger	946	39	3.595	47	6.651	46	12.857	45
Reparationer og reservedele	138	6	584	8	925	6	2.139	7
Brændstof, olie, smøremidler	178	7	464	6	1.247	9	2.147	7
DIREKTE OMKOSTNINGER I ALT	1.261	52	4.643	61	8.823	61	17.143	59
DÆKNINGSBIDRAG	1.160	48	2.939	39	5.656	39	11.731	41
Drift af biler	63	3	89	1	187	1	358	1
Forsikringer, vægtafg.,Falck	66	3	238	3	355	2	630	2
Annoncer og reklame	27	1	30	0	122	1	124	0
Telefon og radio	11	0	41	1	41	0	57	0
Regnskab, revisor og advokat	40	2	49	1	81	1	124	0
Kontorartikler	3	0	5	0	20	0	20	0
Fragt og porto	6	0	8	0	15	0	15	0
El, varme og husleje	50	2	51	1	323	2	406	1
Rejser, repræsentation, kurser	11	0	64	1	39	0	211	1
Kontingenter, avis, faglitteratur	22	1	74	1	90	1	175	1
Lønninger til kontorhjælp (ejerbage*)	245	10	434	6	852	6	1.432	5
Andet	28	1	39	1	116	1	190	1
- Kapacitetsomkostninger i alt	572	24	1.123	15	2.242	15	3.745	13
INDTJENINGSBIDRAG	588	24	1.815	24	3.415	24	7.986	28
- Småanskaffelser	29	1	129	2	144	1	349	1
- Tab på debitorer	13	1	-2	0	19	0	1	0
- Leasing/lejeomkostninger	60	2	185	2	145	1	472	2
- Afskrivninger-maskin.& inventar	220	9	678	9	1.587	11	2.435	8
- Afskrivninger-bygn.,varelag. mv	0	0	20	0	17	0	63	0
I alt afskrivninger	323	13	1.010	13	1.911	13	3.321	12
RESULTAT FØR FINANSIERING	265	11	806	11	1.504	10	4.666	16
- Driftsm. renter inkl. kurstab	34	1	120	2	402	3	367	1
PRIMÆR DRIFTSRESULTAT	231	10	685	9	1.102	8	4.299	15
SEKUNDÆR DRIFTSRESULTAT								
RESULTAT FOR EJENDOM	0		9		-3		-	
Fortjeneste ved salg af driftsmidler	18		-3		269		294	
Ikke driftsmæssige dispositioner	-		-		120		-	
RESULTAT FØR SKAT	249	10	694	9	1.488	10	4.593	16

Nettoomsætning er basis således, at alle omkostningerne sættes i forhold til nettoomsætningen. Resultat før skat viser ejer aflønningen.

Der er som udgangspunkt saldoafskrevet 15 pct., når aktivet har været til stede 1 år.

BALANCE FOR ENTREPRENØR 2023								
AKTIVER								
Nettoomsætninginterval	0 - 5 mio.		5 -10 mio.		10-20 mio.		> 20 mio.	
Alt er i 1000 kr.(tkr) og i % ifht. balance	tkr.	%	tkr.	%	tkr.	%	tkr.	%
Goodwill	0	0	0	0	9	0	0	0
Lejede lokaler	3	0	0	0	484	2	52	0
Ejendomme	253	8	3218	12	373	1	1541	6
Driftsmidler	1500	47	3616	13	11315	42	14315	53
Biler, campingvogn mv.	0	0	0	0	0	0	0	0
Andre anlægsaktiver	5	0	0	0	132	0	1	0
ANLÆGSAKTIVER I ALT	1761	55	6833	59	12313	46	15908	59
Varelager - entreprenør	68	2	390	1	492	2	573	2
Varelager - andet	0	0	0	0	0	0	0	0
Forudbetalinger	56	2	120	0	380	1	653	2
Debitorer	931	29	1919	7	3794	14	7488	28
Andre tilgodehavender	43	1	184	1	204	1	871	3
Igangværende arbejde	119	4	228	1	1366	5	652	2
Værdipapirer	2	0	643	2	11	0	7	0
Indestående	195	6	1179	4	1017	4	817	3
Kasse/ giro	0	0	0	0	0	0	1	0
OMSÆTNINGS AKTIVER I ALT	1415	45	4662	41	7265	27	11062	41
SAMLEDE AKTIVER (ULTIMO)	3176	100	11495	100	19578	73	26970	100
PASSIVER								
Nettoomsætninginterval	0 - 5 mio.		5 -10 mio.		10-20 mio.		> 20 mio.	
EGENKAPITAL I ALT	1822	57	5643	49	6336	23	11585	43
Hensat skat	68	2	384	3	886	3	1340	5
Prioritetsgæld	14	0	1314	11	117	0	568	2
Lån pengeinstiut	19	1	954	8	390	1	199	1
Kontraktgæld	56	2	11	0	604	2	81	0
Finanslån	123	4	554	5	4812	18	4665	17
Gældsbreve	0	0	0	0	0	0	65	0
Lån andet	80	3	140	1	1762	7	1400	5
LANGFRISTET FREMMEDKAPITAL	360	11	3356	29	8572	32	8318	31
Kassekredit	179	6	689	6	1588	6	1321	5
Varekreditorer	517	16	915	8	1528	6	2779	10
Andre skyldige omkostninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Skyldig moms og afgifter	123	4	327	3	707	3	1039	4
Skyldig A-skat mv.	7	0	208	2	85	0	529	2
Skyldig løn og feriepenge	168	5	358	3	762	3	1294	5
Div. skyldige omkostninger	0	0	0	0	0	0	104	0
KORTFRISTET FREMMEDKAPITAL	994	31	2496	22	4670	17	7066	26
FREMMEDKAPITAL I ALT	1354	43	5852	51	13242	49	15385	57
SAMLEDE PASSIVER	3176	100	11495	100	19578	73	26970	100

Nettoomsætninginterval	0 - 5 mio.	5 -10 mio.	10-20 mio.	> 20 mio.
Nettoinvestering i maskinparken				
Nettotilgang af maskiner i T. kr.	222	450	3772	3619
Nettotilgang i % af nettoomsætning	9	6	26	13
Nøgletalsanalyse for resultatopgørelse				
Dækningsgrad	48	39	39	41
Overskudsgrad	7	6	7	9
Nøgletalsanalyse af balance				
Soliditetsgrad	57	49	32	43
Likviditetsgrad I incl. kassekredit	142	187	156	157
Nøgletalsanalyse af på tværs drift / balanceposter				
Maskinsaldo / Nettoomsætning.	0,6	0,5	0,8	0,5
Afgivet kreditdage	85	55	61	55
Afkastningsgrad	9	7	10	18
Egenkapitalens forrentning	14	12	23	40

Forklaring på nøgletal

Nettoinvestering i maskinparken:

Nettotilgang af maskiner i tkr. samt nettotilgang i % ift. nettoomsætning.

Det kan sammenlignes med afskrivningsniveauet og giver pejling af, om der ned- eller oprustes i maskinparken.

Nøgletal for resultatopgørelse:

Dækningsgrad: Dækningsbidrag / nettoomsætning x 100 (%)

Overskudsgrad: Resultat før finansielle poster/nettoomsætning x 100 (%)

Nøgletal for balance:

Soliditetsgrad: Egenkapital x 100 / aktiver i alt

Soliditetsgraden viser egenkapitalen størrelse udgør af den samlede aktivmasse og viser virksomhedens evne til at bære tab.

Likviditetsgrad: Omsætningsaktiver x 100 / kortfristet gæld i alt

Likviditetsgraden viser, hvor meget omsætningsaktiver udgør af den kortfristede gæld. (Bør være større end 100 %)

Nøgletal på tværs af resultatopgørelse / balance

Maskinparkens omsætningshastighed: Maskinsaldo / nettoomsætning.

Debitordage: Brutto-omsætning / debitorer x 365

Debitordage viser den gennemsnitlige kredittid for debitorer.

Afkastningsgrad: Resultat før finansielle poster ult. / samlede aktiver ult. x 100 (%)

Den viser, hvor meget man opnår af forrentning i den investerede kapital, og skal sammenlignes med markedsrenten. Bør være større end markedsrenten.

Egenkapitalens forrentning: Resultat før skat / egenkapital x 100 (%)

Hvis egenkapitalens forrentning er mindre end afkastningsgraden, taber virksomheden på sin fremmedkapital – og omvendt, hvis egenkapitalens forrentning er større end afkastningsgraden, så får virksomheden mere ud af fremmedkapitalen i forhold til, hvad det koster at låne den.